

Siedmy blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu: Nech sa čistí športový vzduch a nech sa vyrovnávajú pokrivené zrkadlá!

Ľubomír Souček

Autor série blogov Ľubomír Souček (na snímke zo slávnostného otvorenia ZOH 2006 v Turíne v popredí s veľkou slovenskou vlajkou v rukách) bol na viacerých olympijských hrách členom našej výpravy. Práve početná účasť na multišportových podujatiach mu významne rozšírila celkový obzor a prehľad v oblasti športu.

Foto Ján Súkup, Štartfoto

Dlhodobo sledujem diskusiu o našom Zákone o športe, o univerzálnom vzorci na rozdeľovanie príspevkov uznanému športu, osobitne o kritériu záujmu o športy vo vzorci. A rád by som sa k týmto témam vyjadril na rovinu.

Mojich predošlých šesť blogov nájdete cez prekliky nižšie. Siedmy blog je zakončením celej série.

SÚVISIACE

[Prvý blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu podľa univerzálneho vzorca: Niečo tu poriadne neseďí](#)

[ČÍTAJTE >](#)

SÚVISIACE

[Druhý blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu podľa univerzálneho vzorca: Ponuka alternatív s niekoľkými vzorcami pre skupiny športov a s kompenzačnou rezervou](#)

[ČÍTAJTE >](#)

SÚVISIACE

[Tretí blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu podľa univerzálneho vzorca: Parameter záujmu o športy by sa mal nahradiť parametrom významu športu pre Slovensko](#)

[ČÍTAJTE >](#)

SÚVISIACE

[Štvrtý blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu podľa univerzálneho vzorca: Ďalšie premenné vo vzorci vyvolávajú množstvo otáznikov, našiel som aj absurdity](#)

[ČÍTAJTE >](#)

SÚVISIACE

[Piaty blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu: Top tím – to znelo hrdo. Dnes už nie](#)

[ČÍTAJTE >](#)

SÚVISIACE

[Šiesty blog Ľubomíra Součka o kritériách financovania slovenského športu: Top tím v širších súvislostiach a neradostná perspektíva](#)

ČÍTAJTE >

Poznámka: Polotučné zvýraznenie pasáží (ale aj mien) v nasledujúcich riadkoch, vrátane citácií, pochádza odo mňa. Slúži na ľahšiu orientáciu v tom, ktoré témy sú v danej pasáži kľúčové.

NA ÚVOD ZÁVERU

Viacerí sa ma pýtali, prečo som začal písať tieto blogy na vážnu tému. Túto otázku mi kládli bývalí aj súčasní kolegovia, športoví funkcionári, tréneri, ale aj niektorí ďalší ľudia, ktorým na športe záleží.

Prečo som znovu nabrúsil svoje niekdajšie britké pero z čias dlhoročného pôsobenia v denníku Šport a začal som písať o témach, ktorým som sa v mojej novej pracovnej pozícii po odchode z novín autorsky výraznejšie nevenoval?

Myslím si, že každý z vás pozná ten pocit, keď vám niečo dlho leží na duši. Ťaží vás to, pýta sa von a vy sa tej t'archy potrebujete zbaviť, lebo inak nebudete mať pokoja. A to je presne prípad týchto blogov.

Väčšina z toho, o čom som písal a píšem, ma ťaží dlhodobo. Už ma to priam dusilo a nemohol som s tým mlčky žiť.

Pre mňa je prvoradý záujem športu ako takého. To zahŕňa samozrejme športovanie mládežníkov a celkovú prístupnosť športu pre slovenskú populáciu, starostlivosť o talentovanú mládež, ale aj o štátnu športovú reprezentáciu, a to predovšetkým na olympijských hrách ako na najväčšom podujatí na svete.

Sledoval som jednu za druhou všetky „morové“ rany, ktoré postihli náš šport za posledných tridsať rokov zo strany štátu. Na začiatku finančnej biedy slovenského športu bol kardinálny kiks prvej politickej garnitúry samostatnej Slovenskej republiky, ktorá zabudla do štátneho rozpočtu premietnuť výdavky na štátnu reprezentáciu, ktoré sa v čs. ére hradili z federálneho rozpočtu. Samozrejme, občas som zaregistroval zo strany štátu aj niečo pozitívne. Žiaľ, viaceré z tých pozitívnych vecí potom sám štát deformoval a potlačil ich pôvodný zmysel.

Sledoval som, ako upadá odbornosť v športe, ako prichádzame o kvalifikovaných odborníkov a ako ďalších pripravujeme čoraz horšie. Ako veľká časť našich špičkových trénerov odchádza za normálnejšími a lepšími podmienkami do zahraničia, pretože v slovenskej realite sa nedalo poriadne uplatniť. A mnohí ďalší tréneri sa radšej preorientovali na inú, „istejšiu“ činnosť.

Sledoval som, ako sa na rokovaníach orgánov športových zväzov, Slovenského združenia telesnej kultúry (už medzičasom zaniklo) aj Slovenského olympijského výboru stále viac hovorilo, že nie je dosť peňazí, ale stále menej o tom, ako to športové spolky aj v existujúcej situácii chcú čo najlepšie robiť.

Sledoval som dlhodobé sebestvo silných zväzov, ktoré by sa najradšej udržali v čo najlepšej pozícii nad hladinou na nafukovačke aj za cenu toho, že potopia mnoho iných, slabších, ktorí nemali ani len rukávniky.

Sledoval som, ako pred dávnymi rokmi veľká časť športovej obce volala po „čiernom víkende“ bez športových podujatí, aby si štát uvedomil, že voči športu postupuje zle - ale snahu o spoločný postup vtedy odsabotoval najväčší zväz, ktorý si vďaka dobrým kontaktom na politikov vždy vedel pre seba vylobovať čo najviac, takže prečo by bral do úvahy záujmy ostatných...

Sledoval som koketovanie viacerých športových funkcionárov s politikmi a lobovanie, ktoré okolo nich vykonávali vo „vipkách“ športovísk a inde, aby sa dostali k čo najväčšej porcii štátnych peňazí.

Sledoval som, ako nám po počiatočnom výkonnostnom vzostupe, ktorý po vzniku samostatnej Slovenskej republiky súvisel aj (a možno najviac) s tým, že dvere do reprezentácie a na vrcholné podujatia sa otvorili oveľa väčšiemu počtu slovenských športovcov, čo pochopiteľne významne zvýšilo motiváciu ich aj trénerov, klesá počet špičkových športovcov v dospelom veku a ako sa naša úspešnosť na veľkých súťažiach celkove znižuje. A ako sa súbežne s tým z niekoľkých desiatok hendikepovaných športovcov stáva čoraz viac privilegovaná skupina, ktorej vysoká úspešnosť je aj vďaka nadmernej štátnej podpore, podstatne vyššej než v drvivej väčšine iných krajín, úplne neporovnateľná s našou úspešnosťou vo vrcholovom športe zdravých, v ktorom je pritom mnohonásobne vyššia konkurencia.

Sledoval som, ako napriek niekoľkým našim naozaj výnimočným športovcom celkove v športe upadáme. Ako sa u nás po novembri 1989 nedomyslene zrušili strediská vrcholového športu mládeže a tréningové strediská mládeže. Ako sa nám zmenšovala základňa. Ako sa výber talentov menil na nábor. Ako sa charakter športových škôl menil k horšiemu. Ako nám ubúdali kvalifikovaní tréneri. Ako nám mizli športoviská, ktoré neraz bez náhrady museli ustúpiť supermarketom alebo plánom developerov.

Sledoval som, ako sa čoraz menej na raste našich talentov do svetovej špičky podieľa nejaký celistvý systém a čoraz viac rodičia. Ako naši mladí športovci, ktorí chcú ďalej výkonnostne rásť, často odchádzajú študovať alebo športovať do cudziny, kde to funguje lepšie, systémovejšie a profesionálnejšie. Ale väčšina z nich v neutešenej realite svoju športovú kariéru v mladom veku ukončila.

A sledoval som aj to, ako politici umožnili to, aby zákonné normy, „objektívne“ kritériá na delenie štátnych financií a mantinely pre činnosť dobrovoľného športového hnutia začali nastavovať ľudia zvonka, ktorí sa priamo nepodieľajú na tvorbe hodnôt športu – právnici, ekonómovia, sociológovia, hráčski agenti. A áno, aj niektorí bývalí známi športovci a športoví funkcionári, ktorí sa však nie raz zmenili na sluhov oligarchov v pozadí mnohých rozhodnutí, alebo ich zomlela stranícka politika.

Právnici, ekonómovia, sociológovia, hráčski agenti a im podobní samozrejme v športe môžu a viacerí aj musia pôsobiť. Ale v žiadnom prípade by ho nemali riadiť, pokiaľ s ním nemajú bohatú praktickú skúsenosť. Prečo? Pretože šport dôverne nepoznajú a chýba im širší prehľad v športovom dianí, ale aj schopnosť posúdiť špecifiká jednotlivých športov. Nepochybujem, že niektorí mali spočiatku dobré úmysly. Ale naša chorá realita ich deformovala, zmenila ich motiváciu a nasmerovala ich inde, než kam pôvodne chceli ísť. A zistili, že košeľa je bližšia ako kabát.

Žiaľ, niektorí ľudia aj priamo zo športu vstúpili do partnerstva s politikmi a oligarchami. Hrali s nimi partiu, z ktorej chceli pre seba a pre svoj šport (len pre svoj šport, nie pre celý slovenský šport – to by sa dalo akceptovať) vyťažiť čo najviac. A niektorým sa to aj dlhé roky darilo. A našli si dokonca postupne cestu aj k politikom z úplne odlišných politických košiarov, ktorí boli práve pri moci, aby s ich pomocou a „posvätením“ dosiahli svoje. A niektorí špičkoví lobisti pritom dokázali presvedčiť aj nemalú časť médií, aby im pritakávali a vlebili ich, keď svojimi slovami a činmi zavádzali verejnosť.

Niektorí ľudia aj priamo zo športu nadviazali úzke vzťahy aj s Učenou právnickou spoločnosťou. Tá sa od obdobia prípravy Zákona o športe č. 440/2015 Z. z. dostala do pozície – tak to vnímam – externých riaditeľov slovenského športu bez zodpovednosti za to, akým spôsobom tvorí kritériá a normy. Viaceré zväzy z toho pri nastavovaní pravidiel financovania „vyťažili“ v prospech svojho športu.

Žasol som – a ako som zistil z reakcií ďalších prítomných, vôbec som v tom nebol osamotený, keď pred hádam štyrmi rokmi na jednej zväzovej slávnosti vtedajšia šéfka jedného zväzu, ktorý si po nastavení nových kritérií fantasticky finančne polepšil, dekorovala členov UčPS medailami za „skvelú prácu“, ktorú vykonali pri príprave Zákona o športe (a teda aj veľmi sporného vzorca, ktorý sa stal jeho prílohou, čiže súčasťou – tomu som sa v predošlých blogoch obsiahlo venoval).

Nie som volený funkcionár. Nie som ani priamo spojený so žiadnym konkrétnym športom, hoci, pochopiteľne, k niektorým mám bližšie ako k iným. Som v dlhodobom styku s trénermi, športovcami i funkcionármi z množstva športov. Na „veľkých“ aj na mládežníckych svetových či európskych olympijských podujatiach som debatoval s desiatkami ľudí z tohto okruhu. A keďže nie som v pozícii, aby som prijímal rozhodnutia, týkajúce sa napríklad ich financovania, nemajú potrebu u mňa „lobovať“ za dotácie či granty. Vďaka tomu vecne a otvorene diskutujeme o problémoch. To mi dáva veľmi potrebný celkový nadhľad.

Štyridsaťročná novinárska prax a k nej bezmála šesťnásťročné skúsenosti z pôsobenia v športových spolkoch (najprv poldruha roka na Slovenskom zväze ľadového hokeja aj pri reprezentačnom tíme a teraz už pätnásty rok v pozícii šéfa mediálnej komunikácie olympijského výboru) mi poskytli dostatok podnetov, aby som písal to, čo píšem. Navyše pribúdajúce skúsenosti mi umožnili čoraz lepšie dávať rozmanité poznatky do súvislostí.

Takže pre toto všetko som napísal tieto blogy.

Nech sa u nás čistí športový vzduch a nech sa vyrovnávajú pokrivené zrkadlá! Ak moje blogy aspoň čiastočne prispejú k tomuto, táto práca nebola márna.

OHLASY NA MOJE BLOGY MA PRESVIEDČAJÚ, ŽE SOM VEĽA KLINCOV UDREL PO HLAVIČKE

Ohlasy na moje blogy – či už sa ku mne dostali pri priamych stretnutiach, telefonickou cestou, mailom, alebo prostredníctvom „esemesiek“, ma presviedčajú, že sa mi podarilo udrieť veľa klincov po hlavičke. Spätná väzba je pozoruhodne silná a príjemne ma prekvapila. Reakcie rátam už na desiatky. Trafené husi zatiaľ nezagágali, takže evidujem vlastne len samé pozitívne ohlasy. A niektorí pisatelia si aj trochu vyliali dušu...

Dovolím si odčitovať z písomných reakcií v poradí, v akom som ich dostával (s jemnými gramatickými korektúrami). Nebudem menovať, od koho pochádzajú, aby z toho niektorí pisatelia nemali nepríjemnosti (súper, ktorý sedí na prameňoch priameho či nepriameho rozhodovania o toku financií do slovenského športu, je totiž silný a dobre organizovaný), ale niečo o autoroch poviem.

Od staršieho kolegu – žurnalistu hneď po zverejnení prvého blogu:

„Tvoj blog je podľa mňa veľmi trefný, potrebný a keď dokázal naštartovať mňa, mal by názorovo naštartovať tých, ktorí sa športom živia a sú priamo v športovom dianí. Musia predsa vidieť, že v tzv. populárnych prevažne kolektívnych športoch, ktoré dokonca hrdo nazývame národnými, nielen neprosperujeme až upadáme, a prekvapujúco výsledky dosahujeme v tých individuálnych, práve vďaka starostlivým rodičom, s malou, alebo žiadnou podporou športového hnutia... Tvoje blogy zaoberajúce sa touto tematikou sú pre ďalší rozvoj slovenského športu potrebné a tlieškam Tvojej odvahe pošteklieť stohlavého lobistického draka.“

Od prezidenta zväzu veľkého olympijského športu:

„Veľmi pekne si to napísal. Odvážne, pútavo a trefne. Si športový odborník, ktorý má viacej skúsenosti a vedomostí o športe ako väčšina šéfov zväzov (či iných odborníkov v športe), o právnikoch s futbalovou skúsenosťou z mládežníckych čias ani nehovoriac.“

Od známeho športového manažéra:

„Páči sa mi to, držím palce. Ja patríam k nezávislým pozorovateľom celého diania. Chýba zdravý rozum a jednoduchosť.“

Od prezidenta zväzu ďalšieho veľkého olympijského športu:

„Na šport sa pozerám srdcom a odborne, a nie matematicky cez excel tabuľky. Práve to sa aj v našom športe podpísalo pod jeho úpadok. Kým sme robili so srdcom, mali sme výsledky, keď sme začali používať kalkulačky, naše výsledky v seniorskom veku padajú. Chlapsky priznávam, že momentálne žneme to, čo sme zasiali... Ja vidím prepad vo všetkých kategóriách. Ale hlavne že máme v poriadku všetky smernice, stanovy... Všetko bolo riadené matematicko-právnický... Vzhľadom na podmienky sme krajina, ktorá má veľmi pracovitých a skromných športovcov, ktorých nám mnohé krajiny závidia (a to v každom športe), no my funkcionári športu sme služobníci športovcov, nie naopak!“

Od bývalej kolegyne:

„Skvelo napísané! Napriek tomu, že moje deti hrajú tenis, považujem celý vzorec za nehoráznosť. Ja ako tenisový rodič nemám zo štátnych príspevkov pre STZ vonkoncom nič - celú prípravu kompletne financujeme z vlastných zdrojov... Každopádne o tenise to bola len osobná vsuvka. Celkove považujem túto debatu za nesmierne dôležitú.“

Od dlhoročného popredného športového funkcionára – pracujúceho dôchodcu:

„Veľmi sa mi to páčilo. Prosím, pokračuj ďalej v tejto ožehavej téme.“

Od bývalého popredného česko-slovenského a slovenského reprezentanta:

„Prečítal som si Tvoje (zatiaľ dva) blogy. Vynikajúce články, sú mi sympatické a názorovo blízke. Máš moju podporu.“

Od prezidenta zväzu ďalšieho veľkého olympijského športu:

„Chcem sa ti v mene federácie ako i v mojom mene poďakovať za blogy, ktoré boli zverejnené. Veľmi profesionálne si vystihol všetky problémy, s ktorými sa boria (neúspešne) najmä športové zväzy na Slovensku. Osobne tiež kritizujem nedostatky v zákone (rozsah, veľa zbytočností, ktoré navyšujú administratívne zaťaženie športových zväzov, z ktorých väčšina pracuje v zložení 1 - 2 pracovníkov a pod.). A samozrejme, že ako športový funkcionár, ktorý je „na trhu“ celý

život, sa neviem vyrovnat' nielen s parametrami vzorca, ale vôbec s jeho existenciou.“

Od štátneho úradníka:

„Vaše blogy sa mi páčia, konečne niekto nabral odvahu a pomenúva veci pravými slovami!!!“

Od staršieho novinárskeho kolegu:

„Od začiatku sledujem Tvoje blogy. Obdivuhodné, že máš chuť, silu aj čas písať (zostavovať) také náročné texty. Klobúk dolu!“

Od generálneho sekretára menšieho športového zväzu:

„Autor vo svojich blogoch správne pomenoval, čo trápi značnú časť športovej verejnosti.“

Od ďalšieho staršieho novinárskeho kolegu:

„Skvelé blogy, jeden lepší ako druhý. Možno by som až tak nebazíroval na tom, že ten vzorec je zložitý a že mu rozumie iba zopár ľudí, pretože toho sa odporcovia môžu chytiť a oponovať, že ak tomu niekto nerozumie, je to jednak jeho chyba a jednak to nespochybňuje jeho pravdivosť, čiže ako môže niekto hovoriť, že vzorec je zlý a pritom priznať, že mu nerozumie. Pritom podstata nie je v (ne)rozumiteľnosti, ale v tom – ako si na viacerých príkladoch argumentoval - že sa nedá nájsť univerzálne kritérium na rôznorodosť športov.

Kedže ten vzorec obhajujú ľudia, ktorým súčasný stav vyhovuje a sú priamo spojení s vládnuou mocou, nie som príliš veľký optimista, že bude snaha to zásadne meniť. Inak, keby sa rozdeľovalo povedzme z 500-miliónového koláča a nie oveľa menšieho ako teraz, možno by ani malým zväzom „nespravodlivosť“ neprekážala. Dúfam však, že sa postihnutí hlasnejšie ozvú a budú držať spolu, aj keby náhodou niekomu z nich „prihodili“, aby mu zapchali ústa.“

A ďalšia reakcia od toho istého autora:

„Opäť veľmi dobré. Kľúčové je „...bohatí sa stávajú ešte bohatšími a chudobní chudobnejšími“.“

Od ďalšieho staršieho novinárskeho kolegu:

„Skvelá analýza a obrovská odvaha pomenovať problémy vo financovaní zdravých a zdravotne znevýhodnených športovcov.“

Od novinárskeho kolegu – rovesníka (vyberám pasáže z dlhšieho mailu):

„Obdivujem Ťa, že si napísal takú vedeckú štúdiu... Veľmi sa mi páčil štvrtý blog, predovšetkým ten nádherný príklad krivdy, ktorú ,majitelia rozumu a jedinej pravdy´ okolo financovania športu spáchali na športovej streľbe... Veľmi sa mi páčil aj príklad všetkých možných hokejistov, ktorí si merajú sily na rozdelenom ihrisku pre pozemný hokej... Som zvedavý, kedy sa ozve protistrana, kedy proti Tebe vyštartujú. Myslím si však, že tie Tvoje blogy tak skoro nepredýchajú. Vyzliekol si ich totálne donaha. Ešte raz: naozaj perfektná robota.“

Od prezidenta zväzu ďalšieho veľkého olympijského športu (poslal mi tri maily):

„V prvom rade by som sa chcel poďakovať za zaujímavé čítanie Vašich dvoch aktuálnych blogov a v mnohom sa dá určite súhlasiť... Aj blog číslo 4 sa mi veľmi páčil, aj keď som sa dosť nahneval. A ak je ten vzorec naozaj takto koncipovaný, tak by sa mali vyvodiť možno trestno-právne konzekvencie.“

Od mladšieho novinárskeho kolegu:

„So záujmom si čítam tvoje články (blogy) o športe, jeho finančnej podpore a rozdeľovaní štátnych peňazí. Občas je tých čísiel toľko, že ich nestíham spracovať, ale konečne dáva niekto jasné informácie o tom, ako sa peniaze rozdeľujú. Ja osobne súhlasím prakticky so všetkými výhradami a názormi, ktoré vyslovuješ. Držím Ti palce a oceňujem, že si sa na to dal. Verím, že Tvoje jasne formulované myšlienky nájdu odozvu a že Tvoja námaha a upozornenie na množstvo chýb neostane len v tejto forme.“

Od generálneho sekretára veľmi úspešného športového zväzu:

„Gratulujem k blogom. Výstižne napísané.“

Od manžela našej topšportovkyne:

„Ten Váš blog o vzorci je skvelý. Ja som zopár hodín do roka ten excel so vzorcom lúskal hneď, keď vyšiel... A aj tam boli priebežné chyby, zmeny a opravy... Ja sa teším, že môj (bývalý) šport má nebývalo veľa peňazí, ale bežné kluby to vôbec necítia... Má to fakt grády a otvára mi to oči.“

Od trénerského veterána vo veľkom olympijskom športe:

„Oceňujem a obdivujem šírku záberu Vašich textov a otvorenosť, s akou ste sa pustili do problematiky, ktorej vyriešenie je (bude?) jednou zo základných podmienok napredovania slovenského športu. Možno u mňa (s ohľadom na môj vek...) prevláda mierny pesimizmus. Áno, naďalej si môže každý položiť to staré latinské ‚cui bono?‘

To nech Vás však neodrádza od užitočnej a prepotrebnej snahy pohnúť veci v našom športe – aspoň čo sa týka delenia financií – vpred. Držím Vám v tomto palce a želám čo najviac síl a invencie.“

Od mladšieho, ale veľmi skúseného novinárskeho kolegu:

„Výborný najnovší (šiesty) blog. Vystihol si to a nik Ti nemôže zazlievať, že útočíš na hendikepovaných. Fakty nepustia.“

Znovu od dlhoročného popredného športového funkcionára – pracujúceho dôchodcu:

„Výstižné, presne pomenované. Klobúk dole! Dal si si s tým obrovskú robotu.“

ŠTÁT DÁVNO DOSTAL ŠPORT DO POZÍCIE VAZALA A PROSEBNÍKA, DRŽAL HO V PODRUČÍ

Z množstva viet, ktoré som napísal v predchádzajúcich šiestich blogoch, musí byť pozornému čitateľovi jasné, že **mám značné obavy o ďalší osud slovenského športu. Naš šport nekvitne a očividne nejdeme správnym smerom.**

V našom športe je dnes síce oveľa viac peňazí, právnikov aj administratívy ako pred niekoľkými rokmi, ale naše športové výsledky sa celkove zhoršujú.

Aj prístup slovenskej populácie k možnostiam športovania sa výrazne zhoršil. Síce pribudlo rekreačných bežcov a cyklistov, ale ubudlo nám športových „pláckov“, na ktorých kedysi masovo vyrastali sídliskové aj dedinské deti. A všetko okolo športu zdraželo výraznejšie, než akým spôsobom stúpila priemerná nominálna mzda na Slovensku.

Je zaujímavé, že niektorí ľudia, ktorí mi napísali niečo k blogom, oceňovali moju **odvahu** otvorene pomenovať problémy nielen vo financovaní športu, ale aj v celkovom stave športu.

Preboha, kam sme sa to dostali, keď sa má otvorené vyjadrovanie o „veci verejnej“ - ktorou šport, dominantne zastrešovaný občianskymi združeniami s množstvom dobrovoľníkov a klubmi, nesporne je - považovať nie za niečo normálne, ale za odvážne?

Čoho sa tak bojíme? Pravdy?

Možné vysvetlenie sa skrýva v slovách, ktoré mi okrem iného napísal v reakcii na môj šiesty blog čestný prezident Slovenského olympijského a športového výboru **František Chmelár: „Všetky choroby slovenského športu súvisia s neadekvátnou a arogantnou ingerenciou štátu.“**

Dovoľte mi teraz malé odbočenie, potom sa vrátim k ingerencii štátu.

Nevravím, že s Chmelárovým tvrdením o „všetkých chorobách“ úplne súhlasím, **pretože si dobre pamätám množstvo hlúposti z „vlastnej“ dielne rozmanitých športových spolkov, aj množstvo ich krátkozrakých chýb a nepremyslených, diletantských rozhodnutí.** A vedel by som vymenovať i množstvo vecí, ktoré ich predstavitelia nespravili, hoci ich spraviť mohli a mali. Mohol by som aj spomenúť, ako niektorí ziskuchtiví športovní funkcionári prepadli mamonu, keď na kšeftársky účel (a teda vo svoj vlastný prospech) predali športovisko organizácie, ktorú zastupovali, čím hrubo poškodili „vlastný“ šport. A niektorí im to z neznalosti a naivity odsúhlasili...

Takisto sledujem aj množstvo žabomyších vojen vo vnútri jednotlivých športových zväzov, na ktoré **vždy doplácajú športovci.**

Ukážkový prípad, ako to „nefunguje“ vinou ľudí zo samotného hnutia, je už dlhý čas Slovenská lyžiarska asociácia. O všetky jej výraznejšie lyžiarske výsledky sa okrem jednej snoubordistky a jednej akrobatickej lyžiarky (medzičasom už mamičky) v posledných rokoch postarali zjazdári, ktorí pritom tvrdo kritizujú vedenie SLA.

Spory so SLA zo strany Zuzulovcov, Žampovcov i Vlhovcov, ale aj ďalších reprezentantov, sledovala i sleduje naša verejnosť dosť veľa rokov. Pritom práve menovaní „robili“ výsledky, na základe ktorých asociácia získavala dosť veľa štátnych dotácií. Zato skokana na lyžiach ani združenára sme na vrcholnom podujatí nemali už desaťročie a viac. A napriek veľkej tradícii a podstatne dostupnejším domácim tréningovým možnostiam ako v prípade zjazdárov už takmer nemáme ani bežcov na lyžiach. Ale **hlavné je, že všetko je na papieri v poriadku.** Nedávna kontrola v SLA nenašla nič protizákonné. **Realita je síce mizerná, ale tvárme sa, že ideme dopredu.**

Ale to som trochu odbočil od toho hlavného.

Pokiaľ ide o zmieňovanú „odvahu“ otvorene pomenovať problém, kľúčová je zrejme naozaj obava zo štátu a z jeho „odvetných“ krokov voči športovému hnutiu. To predsa má svoju historickú pamäť...

Štát, ktorého úlohou je utvárať podmienky na šport, sa už od prvej polovice 90. rokov 20. storočia čoraz viac pasoval do pozície najvyššieho šéfa, sponzora, kontrolóra, aj sudcu športu vynášajúceho prísne tresty. Najkrikľavejším príkladom trestania, pritom nezmyselného, boli ministerstvom financií spustené exekúcie majetku Slovenského združenia telesnej kultúry a Slovenského lyžiarskeho zväzu, namiesto ktorého potom musela vzniknúť SLA.

Štát dlhodobo arogantne ignoroval početné protestné a kritické hlasy zo športového hnutia, pričom postupnými krokmi šport čoraz viac oberal o jeho autonómiu.

Na pôsobenie tejto trojice politikov nemá slovenský šport najlepšie spomienky - zľava dvojnásobný premiér Mikuláš Dzurinda, ministerka financií v jeho prvej vláde Brigita Schmögnerová a dvojnásobný vicepremiér Ivan Mikloš, v Dzurindovej druhej vláde zároveň minister financií. Hlavne rozhodnutia a konanie dvoch bývalých financministrov, inak uznávaných ekonómov, mali na celú oblasť športu závažný dopad.

Foto TASR/Ivan Majerský

Celú oblasť športu (vrátane všetkých športových spolkov) si štát najprv osedlal a založil jej uzdu. Potom jej pevne pritiahol opraty - najprv poštátnením lotérií, následne zrušením Štátneho fondu telesnej kultúry (v ktorého 15-člennej rade mali 10-členné zastúpenie športové spolky) a tesným pripútaním štátneho financovania športových spolkov priamo na štátny rozpočet. Pod tým prvým bola podpísaná tretia vláda Vladimíra Mečiara, pod tým ďalším prvá vláda Mikuláša Dzurindu.

Nasledovali vyššie spomínané nezmyselné exekúcie majetku SZTK a SLZ. K obom exekúciám došlo za druhej Dzurindovej vlády, pričom hybnou silou bol v tomto prípade podpredseda vlády a minister financií Ivan Mikloš – pravá ruka premiéra. V športovom hnutí je nie zriedkavý názor, že z radov politikov práve on – sám aktívny športovec – ublížil športu najviac.

Dovoľte znovu malé odbočenie:

Bol som ako redaktor denníka Šport na tlačovke Ministerstva financií SR, kde v roku 2004 **zverejnili kauzu nepredpisového použitia dotácií zo strany Slovenského lyžiarskeho zväzu (SLZ)**. Šéfka ministerskej sekcie kontroly tam okrem zverejnenia šokujúcich informácií o početných prehreškoch v hospodárení SLZ povedala, že z analýzy im športové spolky vyšli ako rizikové z hľadiska narábania so štátnymi peniazmi, preto sa na ne zamerali.

Na tej tlačovke boli takmer samí ekonomickí novinári. „Športákov“ na ňu nepozvali. Traja sme však prišli na veľkú prosbu šéfa SLZ, ktorý mal avízo, že sa tam niečo bude diať. Organizátori tlačovky boli očividne nesvoji, keď tam uvideli troch novinárov, ktorých nepozvali. A hoci sme sa s otázkami hlásili veľakrát, dostali sme spolu šancu len na jednu otázku...

Po tlačovke som preto najprv debatoval s Miklošovým hovorcom a poradcom **Petrom Papankom**. Ale keď som ho od neho nedostal konkrétne odpovede, poslal som mu mailom tušímže sedem otázok. Zaujímalo ma, z akej analýzy vyšli športové spolky ako rizikové z hľadiska narábania so štátnymi peniazmi, kedy sa tá analýza realizovala, na aký okruh poberateľov štátnych dotácií mimo športových spolkov sa zamerala, a podobne. Hoci zákon pánovi hovorcovi ukladal povinnosť odpovedať médiu najneskôr do jedného mesiaca, jeho odpovedí som sa nedočkal nikdy. Tiež porušil zákon, ale nič sa mu nemohlo stať...

Ešte dôvetok: Za hriechy SLZ nebol nikto konkrétny potrestaný. Na zväz, objektívne neschopný splatiť neuveriteľnú sumu (takmer 75 miliónov podľa kontroly nepredpisovo použitých korún, plus k tomu penále vo výške takmer 103 miliónov korún!) však bola uvalená exekúcia. V jej dôsledku SLZ išiel do likvidácie. Koniec odbočenia.

Ak mám pokračovať v metafore s koňom, tak **osedlaný kôň a pritiahnutými opratmi dostal „nažrať“, len keď poslúchal a príliš nestrečkoval. Pritom aj toho „žrádla“ bolo** vyše dvadsať rokov nominálne prakticky rovnako veľa, ale **v skutočnosti stále menej** - a vždy percentuálne menej, než bolo stanovené v Zákone o športe ešte z roku 1997. Zákon taxatívne stanovoval 0,5 percenta štátneho rozpočtu na šport, ale realita bola zvyčajne zhruba polovičná. A počas vlády **Ivety Radičovej** dokonca tento podiel klesol na 0,18 percenta! Štát však za porušenie zákona nemohol trestať nikto...

Veľkú väčšinu športových spolkov, ktoré nemali silných lobistov s väzbou na politiku a najmä na vplyvných politikov, dostal štát jednoducho do pozície vazala a prosebníka. A ministerskí úradníci sa pasovali dobreženie za sponzorov športu. Zväzy, ktorým „prihrali“ peniaze, ich potom priberali do svojich výprav na vrcholné športové podujatia. Táto prax trvala dlho.

Bolo to úplne choré nastavenie systému. Ved' štát má utvárať podmienky pre oblasť športu, nie ju riadiť! Má teda ísť o štátnu starostlivosť, a nie o štátne riadenie. Úradník nie je a nikdy nesmie byť pán ľudí, ktorí v tejto oblasti činnosti pôsobia a vytvárajú hodnoty.

Ťažko sa niekto môže čudovať, že športové spolky si v tejto mizérii počínali tak, aby vôbec mohli existovať. Ich predstavitelia (každý za ten svoj) pravidelne chodili na ministerstvo školstva lobať, aby pre svoj zväz/združenie „vybavili“ čo najlepšie podmienky a získali čo najviac peňazí na svoju činnosť a projekty. **Hrali teda podľa pravidiel, ktoré im vnútil čoraz väčší štátny dirigizmus.** Nebolo to pekné, systémové, ani transparentné. Ale občianske združenia, postavené v nemalej miere na práci dobrovoľníkov, to robili, **aby prežili a zároveň aspoň čiastočne napĺňali svoje poslanie.** **Bojovali o svoje základné bytie,** takže nemali čas, sily, ani peniaze starať sa o nadstavbové veci a tvoriť nejaký dlhodobý systém práce.

Dôsledky toho všetkého? Postupný dramatický úbytok členskej základne v športových spolkoch, dlhodobé prehlbovanie úpadku podpory talentovanej mládeže (pri nedostatku peňazí bolo totiž pre zväzy v danej chvíli výhodnejšie podporovať predovšetkým štátnu reprezentáciu, pretože vďaka jej výsledkom mohli od štátu získať nejaké financie navyše), rapidný úbytok počtu profesionálnych trénerov, ale aj dobrovoľníkov v športovom hnutí (trénerov, rozhodcov, funkcionárov). A dlhodobý nezáujem štátu o reálnu pomoc v oblasti športu sa podpísal aj pod zánik množstva športovísk bez náhrady. **Všetko vyššie uvedené malo na slovenský šport devastačný dopad.**

Kroky, ktoré od roku 1993 štát uplatnil voči slovenskému športu, veľmi výstižne a hutne popísal renomovaný novinár **Marián Šimo** v článku „**Veľký zákon a malé pomery**“, ktorý vyšiel v slovenskej olympijskej revue OLYMPIC.sk jeseň/zima 2018. Už som ho v jednom blogu veľmi odporúčal na prečítanie. Tento text bol následne zverejnený aj na webovej stránke SOŠV a nájdete ho cez túto linku: <https://www.olympic.sk/clanok/v-magazine-olympick-jesenzima-2018-vysla-aj-analyza-genezy-vztahu-medzi-slovenskym-sportom>

Vždy sa mi zdvihol žalúdok, keď som sledoval, ako sa hromada politikov špeciálom presunula na zápasy našich hokejistov o medaily na majstrovstvách sveta, kde potom v hľadisku mávali vlajočkami. Po mimoriadnych úspechoch politici v rámci svojho PR prijímali úspešných športovcov a fotografovali sa s nimi. Nebolo by na tom nič zlé, keby tí istí politici pre šport a športovcov aj niečo reálne robili, nielen sa snažili zviditeľniť vďaka popularite hviezd, ktoré na rozdiel od nich poznajú aj ďaleko za hranicami Slovenska.

Dobre si pamätám, ako po zisku titulu hokejových majstrov sveta v roku 2002 bol **pozvaný rečniť do parlamentu kapitán nášho zlatého tímu Miroslav Šatan**. Ctení poslanci jeho burcujúcim slovám o dôležitosti podpory športu síce schuti zatlieskali, ale to bolo asi tak všetko. Následné prísľuby premiéra **Dzurindu** a ďalších členov vlády o tom, ako štát bude podporovať výstavbu hokejových štadiónov, rýchlo zapadli prachom. Investovalo sa inde...

Dodnes mám tiež v pamäti, ako vtedajší redaktor Nového Času o čosi neskôr dal glose, v ktorej vyjaval svoje znechutenie z pokrytectva politikov vo vzťahu k športu práve vo väzbe na úspech hokejistov na MS 2002 (ktorý doslova zamával krajinou a vyvolal nebývalé prejavy národnej hrdosti), titulok „Banda bez svedomia“. Cítil som to podobne.

Dovolím si ešte dôvetok. Štát si za tie roky tak „ochočil“ šport, že ho pripravil o identitu, nezávislé myslenie, značnú časť športovej obce o vlastnú vôľu, aj o chuť pracovať lepšie. Znechutený pomermi naozaj len ťažko môže mať chuť pracovať lepšie. V posledných rokoch sa síce viaceré veci zmenili, znechutenie pomermi však pretrváva.

Už citovaný **František Chmelár** mi v nedeľu k príprave môjho záverečného blogu napísal tieto dôležité myšlienky: *„Za veľa chýb môže samotné športové hnutie. Ono vždy bolo, je a bude dobrovoľným združením ľudí, ktorí majú šport radi, i keď nie všetci mu musia rozumieť. Ľudia v hnutí majú právo na omyl, ale štát nie! Štát má inú zodpovednosť, ale aj mechanizmy. Len si musí uvedomiť, že bez týchto ,omylných a chybujeúcich‘ ľudí šport nebude. To, že stále klesáme, je spôsobené tým, že nás náš vlastný štát zatlačil do suterénu. Ako hovorí prezident MOV Thomas Bach: Šport nevyhnutne potrebuje autonómiu v rozhodovaní ako vzduch. Bez nej sa zadusí...“*

NOVÝ ZÁKON O ŠPORTE S MANTROU VIAC PEŇAZÍ A SLOBODY ZA VIAC TRANSPARENTNOSTÍ, VERZUS REALITA

Nová kapitola vzťahu štátu a športu sa začala písať počas druhej Ficovej vlády. Vtedy sa začala príprava nového Zákona o športe. Aj tejto téme sa **Marián Šimo** venoval v uvedenom pozoruhodnom článku.

Za bývalého ministra školstva Eugena Jurzycu (na snímke pri dekorovaní brankárky družstva našich hokejbalových majstrov sveta Zuzany Tomčíkovej v Bratislave v roku 2011) sa začali kláŕ základy systému s dominantným zaangažovaním právnikov, ktorý náš šport ťaží dodnes.

Foto TASR/Michal Svítok

Je zaujímavé, že aj v situácii, keď Smer-SD pod vedením Roberta Fica mal v parlamente sám ústavnú väčšinu, zostavil jednofarebnú vládu a teda mal v štáte absolútnu moc (roky 2012 – 2016), si jeho predstavitelia do značnej miery osvojili filozofiu reformy športu, ktorá sa začala presadzovať ešte počas druhej vlády (2002 – 2006) veľkého nepriateľa Smeru-SD Mikuláša Dzurindu, a ktorú potom vo vláde Ivety Radičovej (2010 – 2012) oprášil vtedajší minister školstva Eugen Jurzyca.

Marián Šimo, ktorý si z diania okolo športu pamätá neraz ešte viac než ja, a najmä v danom období ešte na rozdiel odo mňa pôsobil v médiu, mi pri príprave tohto blogu poslal k téme nasledovné cenné poznámky:

„Filozofia reformy športu vznikla v roku 2005 na pôde Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO). Tam sa zrodil **projekt Viktória – Rozvoj a popularizácia športu**, ktorému šéfoval licenčný hráčsky agent a právnik **Jozef Tokoš** (moja poznámka: tiež sa vám to nezdá byť správna kvalifikácia na takúto činnosť?). Pôvodný slogan znel: *Najviac peňazí najpopulárnejším športom. Okrem Tokoša boli členmi tímu Viktória Eugen Jurzyca* (spoluzakladateľ, vtedy riaditeľ INEKO), **Peter Goliaš** (INEKO) a **Igor Moška** (Slovenský tenisový zväz).“

„**Jozef Tokoš** bol svojho času poradcom premiéra **Mikuláša Dzurindu** (aj asistentom poslanca SDKÚ a futbalového rozhodcu **Ľuboša Michela**) a keď sa **Jurzyca** stal ministrom školstva, stal sa aj jeho poradcom. Od neho dostal poverenie zložiť expertný poradný tím – na začiatku ho tvorili **Tokoš, Moška**, ekonóm **MESA Ján Marušinec** a hokejový tréner **Ján Filc**. Po kritike zo športových kruhov, že v ňom majú zastúpenie len futbal a ľadový hokej, dva kolektívne športy, povolali doň aj **Richarda Galoviča**, vtedy šéfa ekonomickej komisie Slovenského zväzu kanoistiky na divokej vode.“

Pôvodná filozofia sa modifikovala na heslo, ktoré sprevádzalo prípravu nového Zákona o športe, schváleného v roku

2015: „Viac peňazí a slobody za viac

transparentnosti“. Presadzoval ju aj vtedajší generálny riaditeľ sekcie štátnej starostlivosti o šport MŠVVŠ SR **Ladislav Križan**. Nový minister školstva **Dušan Čaplovič** ho síce hneď po svojom nástupe do funkcie odvolal, rozbehnutý vlak však nechal pokračovať nastaveným smerom.

Práve v tom čase sa začalo obdobie, keď kľúčové rozhodnutia týkajúce sa slovenského športu začali pripravovať právnici, ktorí sa vyššie uvedeného hesla držia ako mantry (aj v spolupráci s niektorými ekonómami). Trvá to až dodnes. Taktovku pritom prevzala Učená právnická spoločnosť (UčPS), ktorá pripravila originálny Zákon o športe č. 440/2015 Z. z.

Medzičasom bol zákon už viackrát novelizovaný, naposledy nedávno zohľadňujúc dôsledky koronakrízy.

Prílohou a teda súčasťou zákona sa stal aj „univerzálny“ vzorec na delenie príspevkov uznanému športu, na ktorom sa nepochybne podieľala aj ministerská sekcia športu. Vzorcú som sa obsiahlo venoval v prvých štyroch blogoch. **Množstvom faktov som výrazne**

spochybnil jeho objektivitu aj transparentnosť, a teda celú „bublinu“, ktorá sa okolo toho umelo vytvárala a vytvára.

Ďalšia, ešte väčšia bublina, však bola nafúknutá aj okolo samotného zákona. K tomu sa ešte dostanem.

Dovoľte zase malú odbočku.

Právnicki dali do zákona aj podmienku, že doteraz samostatné národné športové zväzy, ktoré sú členmi spoločnej medzinárodnej federácie, sa musia spojiť. Došlo k tomu v troch zo štyroch prípadov, ktoré na Slovensku dlhodobo fungovali. Len krasokorčuliarsky a rýchlokorčuliarsky zväz zatiaľ (z dôvodov mne neznámych) ešte pôsobia samostatne.

„Zo zákona“ sa museli spojiť dlhodobo výsledkovo veľmi úspešné zväzy kanoistiky na divokej vode a rýchlostnej kanoistiky. Moderná gymnastika sa musela začleniť do Slovenskej gymnastickej federácie (ktorá už predtým združovala ostatné gymnastické odvetvia) a zväz vodného póla zase do Slovenskej plaveckej federácie. Došlo k tomu umelo, nie z vôle samotných subjektov. A rozhodlo sa o tom bez odborných znalostí a vedomia, čo zlé môže „zlúčenie“ spôsobiť.

Ponúknem ilustráciu toho, čo sa stalo v jednom takomto prípade. Prezident Slovenskej plaveckej federácie (SPF) **Ivan Šulek**, ktorý do funkcie nastúpil zhruba pred rokom, musí od začiatku čeliť veľkým problémom, **spôsobeným násilným „pričlenením“ vodného póla k ostatným plaveckým športom a včlenením jeho zväzu do SPF.** A pod tieto problémy sa podpísal aj onen slávny „objektívny“ vzorec. V maili mi k tomu napísal:

Momentka vyhotovená počas vlaňajšieho zápasu slovenského tímu vodných pólistov v Novakoch v kvalifikačnom zápase ME 2020 proti Francúzsku. Reprezentačný tréner Peter Nižný, kedysi špičkový hráč pôsobiaci úspešne v zahraničí, dáva pokyny hráčom.

Foto TASR/Radovan Stoklasa

„Vodné pólo bolo jedným z mála kolektívnych športov, ktoré malo účasť na dvoch olympiádach v ére samostatnosti. Vďaka vzorcu sa dostalo na okraj priepasti. V roku 2016 ešte ako samostatný národný športový zväz mali dotáciu 513 400 eur, v roku 2020 majú 450-tisíc eur (po odrátaní financií na sekretariát, ktorý predtým zastupoval jeden profesionálny pracovník vodného póla), ktoré im zo vzorca prináležia.“

„Pýtam sa, ako je možné, že keď som porovnával prírastky iných národných športových zväzov v kolektívnych športoch, zistil som, že najmenší nárast oproti roku 2015 je o 100 percent do plusu k roku 2020, ale vodné pólo má po štyroch rokoch 50-tisíc do mínusu? Je to tým, že do „mlynčeka“ (vzorca), ako to páni z UčPS nazvali, vložili kolektívny šport – vodné pólo, individuálny šport – plávanie a diaľkové plávanie, aj hybrid so 75-člennou základňou v jednom

meste - synchroplávanie. Takto zmixované športy nemá žiadny zväz na Slovensku! Všetky štyri športy sú olympijské, s účasťami na OH.“

„Žiaľ, vodní pólisti nemajú ani stabilného reprezentačného trénera na štyri roky, čo ma šokovalo. Nominujú štátneho trénera tak ako hráčov iba na niekoľko podujatí v roku, napr. na ME a predtým na nejaké dva kvalifikačné zápasy, resp. sústredenia v rozsahu štyroch dní, a tréner dostane peniaze iba za odpracované dni. Môže takto vodné pólo dosahovať niekdajšie výsledky?“

„Hráči sú všetci amatéri. Na vrcholné podujatia pozbierame našich pólistov z Francúzska, Maďarska, Španielska, Talianska, kam odišli za skromnými, ale aspoň profesionálnymi podmienkami. Na Slovensku zaplatí klub iba za prenájom bazéna s verejnosťou 5-tisíc eur mesačne a je rád, že do jednej dráhy 50 m bazéna sa zmestí 20 športovcov, lebo vo vedľajšej pláva 6 ľudí z verejnosti, ktorej mestá dávajú patričný priestor na úkor športovcov – veď sú to naši voliči!“

Vrátim sa znovu k prijímaniu Zákona o športe a k tomu, čo mu predchádzalo.

Učená právnická spoločnosť (UčPS) v období prípravy zákona vyzývala športové spolky, aby nominovali svojich zástupcov do jednotlivých pracovných skupín. To bolo v poriadku. V poriadku však už nebolo, že množstvo pripomienok, kritiky a návrhov zo strany zástupcov športovej obce UčPS – „výsostný majiteľ“ rozumu a pravdy - jednoducho neakceptovala. Pritom nezabudli neustále deklarovať, že Zákon o športe sa tvorí zdola!

Viem o tom dobre preto, lebo viackrát som o tejto skutočnosti počul hovoriť nominantov Slovenského olympijského výboru (SOV) na zasadnutiach výkonného výboru SOV. Ich skúsenosti z prijímania odlišných názorov zástupcami UčPS na rokovaníach pracovných skupín boli naozaj negatívne. **Keďže účasť nominantov SOV na tomto procese neprinášala žiadny efekt, prezident SOV František Chmelár napokon všetkých z pracovných skupín stiahol.** Jemu aj ostatným totiž nielen z tohto konania, ale aj z obsahu viacerých seminárov organizovaných UčPS, bolo čoraz jasnejšie, že **UčPS chystá Zákon o športe „na svoj obraz“.** Podľa toho to aj dopadlo.

Členovia UČPS sa pasujú za športových odborníkov. Pritom len malý zlomok z nich spíňa, resp. spíňalo, definíciu takéhoto označenia, ktorá je uvedená v nimi vytvorenom Zákone o športe! Podľa § 6 tohto zákona športovým odborníkom je: a) tréner a inštruktor športu, b) fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti získanej podľa osobitného predpisu, c) fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti určenej predpismi športového zväzu, d) fyzická osoba vykonávajúca činnosť v športe, na ktorú sa v súlade s pravidlami súťaže a predpismi športového zväzu nevyžaduje odborná spôsobilosť, e) kontrolór športovej organizácie, f) funkcionár športovej organizácie, g) dopingový komisár.

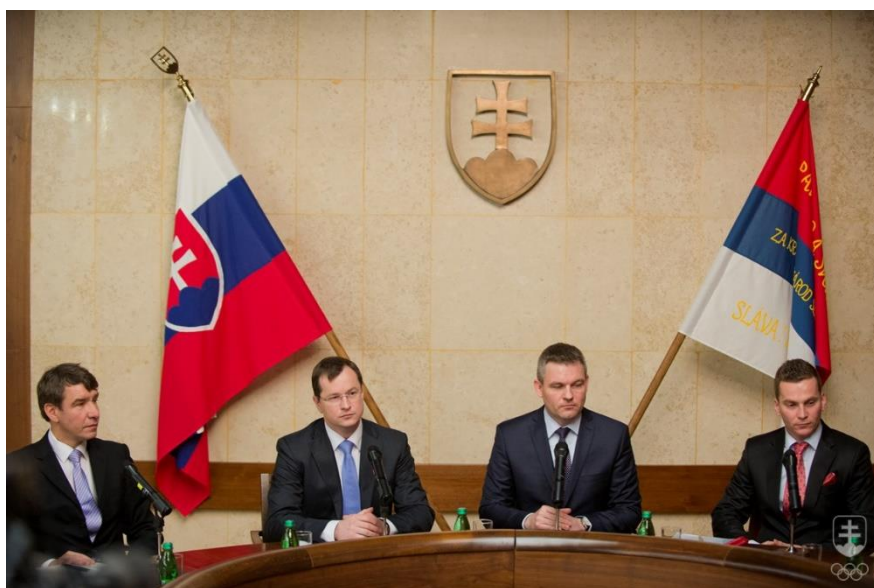
Stále je pre mňa záhada, kto dal Učenej právnickej spoločnosti právo určovať pravidlá, ktorými sa má riadiť celý slovenský šport. Z právnikov (a z ich niekoľkých kolegov z radov ekonómov) sa de facto stali externí riaditelia slovenského športu bez akejkoľvek priamej zodpovednosti za to, čo spôsobia. Skúste si analogicky predstaviť, že by zákonné normy pre celú oblasť práva robila (vymýšľam si názov) Učená stavebárska spoločnosť, alebo Učená spoločnosť spracovateľov dreva... Absurdné, však?

Niektoto celé vymyslel a niekto mocnejší (teda politici) mu to umožnil. Niekto teda za to nesie nielen politickú (samozrejme, tá je po nedávnej zmene vlády iluzórna), ale aj osobnú zodpovednosť. Aj keď pripúšťam, že v tom čase ten „niekto“ zrejme všetko videl v oveľa svetlejších farbách, než potom namaľovala realita všedných slovenských dní.

Na internete som si overoval, kto v období krátko pred prijatím zákona i počas jeho schválenia v parlamente počas premiérovania **Roberta Fica** šéfoval ministerstvu školstva. Išlo o troch nominantov Smeru-SD. **Dušan Čaplovič**, ktorý bol vo funkcii od 4. apríla 2012, podal demisiu 3. júla 2014. V ten istý deň sa stal novým ministrom **Peter Pellegrini**. V tejto funkcii bol síce ani nie päť mesiacov (do 25. novembra 2014), ale **následne ako predseda parlamentu bol vo veci Zákona o športe mediálne oveľa viditeľnejší, než jeho nástupca v ministerskom kresle Juraj Draxler** (ten bol vo funkcii do 23. marca 2016).

Rozsahom obrovský Zákon o športe č. 440/2015 Z. z. (v aktuálnej podobe má 103 strán, plus prílohy) bol v Národnej rade SR schválený 26. novembra 2016. Dostal podporu „naprieč celým politickým spektrom“, veď za jeho prijatie hlasovalo 132 z celkového počtu 150 poslancov parlamentu.

Jeden novinár, ktorý podľa obsahu jeho článkov zrejme pôsobí ako PR-manažér UČPS, na záver svojho komentára k prijatiu zákona v športovom denníku napísal: „*Dobrá práca, chalani!*“ Nuž, ako pre koho. Fakt o presvedčivom schválení zákona v parlamente kontrastne vyniká pri vedomí skutočnosti, že **k návrhu zákona prišlo 594 výhrad, z ktorých bolo 251 zásadných!** To len tak na okraj tej dobrej práce...

Po schválení Zákona o športe v novembri 2015 na spoločnej fotografii v strede minister školstva Juraj Draxler a predseda NR SR Peter Pellegrini, po stranách zástupcovia expertnej pracovnej skupiny Peter Sepeši (vľavo) a Miroslav Hlivák.

Foto TASR/Michal Svítok

Ďalšie informácie uvádzam z vtedajšej správy TASR: „**Predseda NR SR Peter Pellegrini presadil, aby v kapitole ministerstva školstva bola automaticky rozpočtovaná suma minimálne na úrovni predchádzajúceho roka a aby sa odmeny pre dobrovoľníkov v športe do výšky 500 eur nezdaňovali... Čo najviac peňazí sa má do športu prerozdeľovať automaticky, podľa vzorca. Má definovať kritériá ako napríklad masovú (členskú) základňu, športové úspechy, popularitu daného športu a ďalšie faktory... Transparentnosť má zabezpečiť aj nový informačný systém, v ktorom bude povinnosť zaregistrovať sa.**“ (pozn. autora blogu - tento systém ani po viac než piatich rokoch nie je plne funkčný)...

„**Športovci a kluby sa budú po novom podieľať na riadení a kontrole ich zväzov. Vzniknúť má aj nová funkcia, ktorou bude hlavný kontrolór športu... Funkciu kontrolóra by mala obsadiť**

športová organizácia, ktorá dostáva peniaze od štátu a jej príjem zo štátneho rozpočtu za dve po sebe nasledujúce účtovné obdobia presiahne 50 000 eur ročne... Zákon hovorí aj o sponzoringu. Sponzorské sa bude môcť používať len na úhradu nákladov súvisiacich so športovou činnosťou sponzorovaného...”

„Tento zákon utvára pre šport transparentnejšie prostredie, jasnejšie pravidlá a vyššiu kontrolu narábania so zdrojmi,“ citovala TASR slová predsedu NR SR Pellegriniho s tým, že už v roku 2016 budú mať všetky športové zväzy financované zo štátneho rozpočtu o 20 až 40 percent viac peňazí.

Pri prijatí nového Zákona o športe bol z politikov najviditeľnejší vtedajší predseda Národnej rady SR a predtým minister školstva Peter Pellegrini.

Foto, TASR/Michal Svítok

„Šport a práca s mládežou je taká vážna oblasť, že si vyžaduje primeranú pozornosť. Stojí preto za úvahu diskusia, či by nemalo byť po voľbách ministerstvo školstva rozšírené aj o funkciu štátneho tajomníka, ktorý by zodpovedal za sféru športu,“ vyhlásil **Peter Pellegrini** na tlačovej besede k prijatiu Zákona o športe. Počas jeho neskoršieho výkonu premiárskej funkcie bol inštitút štátneho tajomníka pre šport skutočne zriadený, čo pre oblasť športu znamenalo krok vpred.

Hoci viaceré navrhované veci sa do schváleného Zákona o športe nedostali (napríklad spustenie už dávnejšie zamýšľaného systému športových poukazov; oslobodenie športovísk od dane z nehnuteľností; vyňatie výnosov zo stávok na výsledky športových súťaží z príjmov štátneho rozpočtu a ich poskytnutie na podporu klubov a športovania mládeže cez rozpočty obcí a miest;

superodpočet, teda možnosť pre sponzora uplatniť si vo výdavkoch o 25 percent vyššiu sumu, než naozaj poskytol), **plusy v podobe nárastu financií boli hmatateľné.**

Jednak zákon garantoval, že celková suma v rozpočte na šport nemôže byť nižšia ako v predošlom roku a jednak sa na obdobie ďalších štyroch rokov podarilo do športu presmerovať značnú časť výnosov z Národnej lotérievej spoločnosti TIPOS, a.s. (postupne 25, 50, 75 a 100 percent z výšky odvodu z prevádzkovania lotériových hier do štátneho rozpočtu). To bolo po „hladných“ viac než 20 rokoch pre športové spolky veľmi vítané sústo.

Očividný nárast dotácií ilustruje nasledovná tabuľka dotácií pre niektoré športové zväzy za roky 2013 – 2019:

v EUR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Nárast 2019/2013
Národný program rozvoja športu 026	34 967 002	32 133 893	38 519 242	48 412 674	104 606 769	131 508 621	92 861 419	265,57 %
Športové zväzy PUŠ (bez iných príspevkov)?	19 555 500	19 350 390	23 199 900	28 525 300	36 319 878	44 759 878	52 599 878	268,98 %
futbal	2 969 900	3 080 300	4 073 300	5 373 600	7 099 163	9 511 474	11 177 474	376,3 %
hokej	3 385 900	3 216 600	3 756 500	5 200 000	6 006 437	7 273 480	8 547 480	252,4 %
tenis	1 275 800	1 483 400	1 972 900	2 701 200	3 120 113	4 195 925	4 437 287	347,8 %
atletika	828 300	952 200	1 266 400	1 519 600	1 858 948	2 287 127	2 806 153	338,7 %
plávanie	846 600	1 038 000	1 269 500	1 523 500	1 759 540	2 199 315	2 443 879	288,6 %
kanoistika	1 306 800	1 201 800	1 203 800	1 554 100	1 795 116	2 052 781	2 170 863	166,1 %
cyklistika	491 500	548 100	725 200	856 800	1 374 550	1 860 406	2 157 640	438,9 %
volejbal	858 600	772 700	827 300	1 003 300	1 484 506	1 792 797	2 085 376	242,8 %
hádzaná	795 500	719 200	956 500	1 147 800	1 325 805	1 468 172	2 070 167	260,2 %
stolný tenis	316 300	333 300	437 500	525 000	606 419	1 139 955	1 607 371	508,1 %
lyžovanie	442 500	408 100	423 900	579 600	929 843	977 437	1 306 636	295,2 %
basketbal	638 500	574 600	574 600	694 300	908 360	1 085 445	1 236 292	193,6 %
strelba	785 000	745 700	745 700	894 800	1 033 569	1 144 555	1 210 393	154,1 %
gymnastika	315 400	283 700	283 700	340 400	546 098	739 125	1 042 189	330,4 %
biatlon	369 200	350 700	350 700	420 800	486 059	538 253	569 215	154,1 %
florbal	105 600	110 800	125 200	175 200	281 070	380 419	536 403	507,9 %

Predstavitelia športovej obce, ktorí si zákon poriadne prečítali, však videli **aj veľké prekážky v podobe obrovskej administratívy, množstva povinností i trestov**, s ktorými zákon počítal.

Veľkým presadzovateľom a obhajcom nového Zákona o športe aj vzorca na výpočet príspevku uznanému športu bol a stále je generálny sekretár Slovenského tenisového zväzu Igor Moška. Už dlhé roky má veľký zákulisný vplyv na tvorbu kritérií a pravidiel pre celú oblasť športu. Predovšetkým na to, akým spôsobom a na základe akého mechanizmu sa rozdeľujú štátne dotácie.

Foto TASR/Michal Svítok

Zákon bol síce schválený naprieč celým politickým spektrom, ale som presvedčený, že páni z UčPS a silní muži predovšetkým z futbalového, hokejového a tenisového zväzu aj s pomocou PR-agentúry „oblbli“ aj poslancov parlamentu a členov vlády. Čím? Myslím si, že prisľubmi, že keď do športu reálne pustia viac peňazí, keď zákon zavedie do všetkého poriadok a kontrolu, a keď sa na základe vzorca budú peniaze rozdeľovať objektívne a transparentne, potom bude mať štát (a teda aj politici) od celej oblasti športu pokoj a pôjdeme v nej hore. Ježkove oči!

Marián Šimo v už spomínanom článku napísal: *„Záverečná fáza prezentácie návrhu zákona pred parlamentným finále mala všetky znaky réžie PR-agentúry a pozorovateľovi pripadala až komická. Zvlášť angažovanie na jeho podporu športovcov, ktorí sotva mali čas návrh naštudovať.“*

Tieto slová plne podpisujem!

Žasol som, keď som videl, že emisári zákona **na účel jeho podpory „zblbli“ aj našich športových veľikánov Petra Sagana a Martinu Moravcovú**, dlhodobo žijúcich v zahraničí, ktorí sa vyjadrili v zmysle, že nový zákon je fajn. Už ich vidím, ako čítali vyše 100 strán

komplikovaných právnických formulácií, ktoré sa ich pritom de facto netýkajú...

Medzi športové osobnosti, ktoré sa nechali presvedčiť, aby nový Zákon o športe verejne podporili, patril aj hokejový majster sveta 2002 a v tom čase šéf Pro-Hokeja Richard Lintner.

Foto TASR/Michal Svítok

Ale **nový zákon verejne podporil aj Richard Lintner**, ktorý sa v auguste 2015, teda ešte tri mesiace pred jeho schválením, stal šéfom Pro-hokeja. Pritom keby ten zákon naozaj čítal, tak by si ako vrcholný reprezentant profesionálnych hokejových klubov musel všimnúť, že po prechodnom trojročnom období odvodových prázdnin sa extraligoví hokejisti budú musieť stať zamestnancami klubov a nebyť viac v pozícii SZČO, čo klubom výrazne zvýši náklady. A logicky by teda mal bubnovať na poplach! „Citrón“ však nebubnoval, takže zákon síce verejne podporil, ale očividne bez jeho prečítania...

V ďalšom volebnom období ministerstvo školstva „získala“ SNS. Vtedy došlo k nesystémovej poslaneckej novele zákona, ktorá vo vzorca vyčlenila futbal a ľadový hokej. Ale to už je ďalší príbeh, tiež nie radostný.

Nijako nezhadzujem množstvo práce, ktoré odvedli tvorcovia či spolutvorcovia zákona o športe pri jeho príprave, aj pri uvádzaní do praxe. Nepochybne bolo obrovské. **Rozsah toho, čo v tejto veci UČPS robila a stále robí** (hlavne školenia, semináre, poradenstvo a analýzy na webovej stránke spoločnosti), ma len utvrdzuje v tom, že **jej členovia sú presvedčení o skvelosti zákona. Pritom ho tvorili pre**

oblasť, ktorú detailne a do hĺbky nepoznajú, resp. ju vnímajú predovšetkým cez paragrafy – a nie sú schopní si to priznať.

Je to naozaj škoda, pretože **v radoch UčPS je viacero šikovných, schopných a múdrych ľudí**, ktorí by športu mohli naozaj pomôcť. Lenže ich celkové nastavenie by na to muselo byť iné.

Ako ukazujú tvrdenia mnohých športových funkcionárov, ktoré som si opakovane vypočul, **iné názory ako pevne fixované vlastné ľudia z UčPS v procese prípravy zákona neakceptovali. A nie sú schopní akceptovať ich ani teraz, keď dennodenná prax nás všetkých objektívne presviedča, že viacero ustanovení zákona je potrebné revidovať a novelizovať.**

Na príprave novely sa už na ministerstve pracuje, ale znovu pod taktovkou predsedníčky pracovnej skupiny z UčPS. Ťažko preto môžem očakávať, že **zmeny budú naozaj zásadné smerom k uľahčeniu a zjednodušeniu života športových spolkov, a nie len kozmetické, smerujúce dominantne k zostručeniu zákona.** Veľmi rád by som sa mýlil!

Originálny Zákon o športe chcel všetko riešiť zoširoka, úplne komplexne a zbytočne podrobne. Síce zaviedol do viacerých vecí poriadok, ale množstvo iných zbytočne skomplikoval a administratívne veľmi znáročnil. Pri zameraní na množstvo detailov sa u tvorcov zákona neraz stratil zmysel pre realitu dennodenného športového života - a teda praxe. Právnický pohľad býva technokratický.

„V minulosti komunita právnikov aplikovala do Zákona o športe vlastné videnie. S tým nesúhlasím. Očakávam, že právnici budú implementovať podnety zo športovej obce,“ povedal na júnovom valnom zhromaždení SOŠV šéf strešnej organizácie slovenského športu **Anton Siekel**. Plne s jeho slovami súhlasím – a súhlasil by som v každom prípade aj vtedy, keby som nepracoval na SOŠV...

Hlavný cieľ zákona **„Viac prostriedkov do športu výmenou za viac transparentnosti“**, ktorým sa UčPS a tvorcovia Zákona o športe oháňajú ako mantrou, veľa vypovedá o ich „svetonázore“. **Občianske združenie, športový spolok - prijímateľa štátnych dotácií (ktorého činnosť je navyše do nemalej miery postavená na dobrovoľníkoch) automaticky tento deklarovaný cieľ stavia do pozície podozrivého a netransparentného subjektu.**

Veľmi známy právnický pedagóg z UK v Bratislave, ktorý v minulosti učil zrejme väčšinu členov UČPS, v nedávnej debate so mnou na margo Zákona o športe sám od seba poznamenal, že **zákon je svojim poňatím „prokurátorský“ a reštriktívny, pretože stanovuje strašne veľa povinností, aj trestov**. Nepochybujem, že vie, o čom hovorí...

K tým trestom: Nie tak dávno sa stalo, že keď štatutár Slovenského horolezeckého spolku JAMES nestihol na ministerstvo načas dodať všetky zákonom stanovené písomnosti, pretože bol na dovolenke, namiesto potrestania jeho samotného **bol potrestaný celý šport pozastavením dotácií na ďalší rok!** Tak to kázal zákon. Spolku sa to potom kompenzovalo inou cestou...

Šport je odraz celej spoločnosti. Nie je o nič horší. Športové „kauzy“ tvoria rozsahom a závažnosťou len promile celospoločenských. V iných oblastiach, v ktorých je u nás oveľa viac peňazí, je oveľa viac vážnych hriechov (a keby len hriechov!), než v dlhodobu finančne podvyživenom športe. Veď len zopár kilometrov diaľnice stojí na Slovensku viac peňazí, než do nášho športu prúdi zo všetkých kanálov dohromady...

Páčil sa mi výrok známeho hokejového trénera a funkcionára Jána Filca, **ktorý** o športe vyriekol pred ôsmimi rokmi v rozhovore pre Trend: *„(Šport) určite nie je špinavší ako iné oblasti života na Slovensku. Takéto tvrdenie by mohlo oprávnené uraziť tisíce ľudí, ktorí šport robia v amatérskych podmienkach, z číreho nadšenia a veľmi čestne. Keď porovnáme kauzy a finančné objemy zo športu s inými oblasťami verejného života, tak je to až dehonestujúce. Aby bolo jasné: akékoľvek nefér konanie odsudzujem. Ale v športe sú aktíva aj pasíva oveľa viditeľnejšie, lebo aj prostredie je jednoduchšie než v iných oblastiach spoločenského, politického či ekonomického života. Ak teda v športe vznikne niečo, čo nie je správne, okamžite to vylezie von.“* <http://profit.etrend.sk/biznis-pribehy/spinu-je-v-sporte-viac-vidno.html>

Na júnovom valnom zhromaždení SOŠV vystúpila aj **hlavná kontrolórka športu Alica Fisterová**. Spochybnila názor predrečníčky **Zuzany Zajíčkovej**, ktorá vedie pracovnú skupinu ministerstva na prípravu novely Zákona o športe, že kontrola je neúčinná. *„V športe sa za posledných päť rokov kvalita kontroly posunula výrazne dopredu. Kontrolóri chcú v dobrej viere viesť športové zväzy k dodržiavaniu pravidiel,“* konštatovala **Fisterová**.

Na jej slová nadviazal čestný člen SOŠV a bývalý športový topfunkcionár **Marián Kukumberg**. Upozornil, že **celý čas sa hovorí**

o Zákone o športe a o kontrole športových subjektov, ale vôbec nie o podstate – teda o samotnej športovej činnosti a o kluboch. „Prečo sú športovci posudzovaní ako zloději? Mestá a obce majú oveľa viac peňazí ako športové spolky, ale nie sú zďaleka natoľko zviazané kontrolou,“ konštatoval.

Najviac členov Učenej právnickej spoločnosti, ovplyvňujúcich športové dianie, pochádza z futbalového prostredia. Slovenský futbalový zväz pod vedením Jána Kováčika (na fotografii) dokonca UčPS prijal za svojho člena, pričom šéf UčPS Peter Sepeši je vo výkonnom výbore SFZ. Práve "futbalové videnie" do značnej miery deformuje názory členov UčPS, pretože futbalová realita (a mierka) sa na Slovensku ani zďaleka nedá porovnať s realitou žiadneho iného športu, vrátane ľadového hokeja.

Foto TASR/Michal Svítok

Aktuálne platné pravidlá v slovenskom športe zo strany štátu nastavila dominantne Učená právnická spoločnosť. **Trúfnem si povedať, že UčPS si zo športu spravila živnosť.** To, čo robí, nerobí len pre niečie modré oči. Jej členovia stvorili zákon, pravidlá a predpisy, ku ktorých výkladu organizujú semináre, prednášky a podobne. **Plne sa teda realizujú v systéme, ktorý sami stvorili.** Pripravujú analýzy pre štát aj športové zväzy. V prípade toho futbalového sú dokonca v pozícii členského subjektu a šéf UčPS **Peter Sepeši** je vo výkonnom výbore SFZ (ako člen pre legislatívno-právne otázky). UčPS usporadúva aj odborné konferencie, dokonca aj na tému médiá a šport.

Je zaujímavé, že do pozície platených kontrolórov športových spolkov – teda do funkcie, ktorej zriadenie sami vymysleli – sa členovia UčPS nehrnuli. Možno počujem trávu rásť, ale myslím si, že pre seba chystali pracovné pozície v Stálom súde pre šport s navrhovanými 15 sudcami... To však napokon do zákona našťastie neprešlo.

Na tomto mieste musím znovu spochybniť legitimitu členov UČPS. Ved' ich dominantný vplyv na tvorbu pravidiel pre oblasť športu sa neopiera ani o vlastný úspech vo voľbách, ani o výhru vo verejnom obstarávaní. Niekoľko im ten vplyv len neformálne „prepožičal“, zrejme v dobrej viere. Ale celé sa to v praxi vymklo z rúk. Tým, ktorí dovolili, aby to fungovalo takto, ale aj právnikom samým...

Kam sme s týmto všetkým dostali? Pomôžem si znovu metaforou zo sveta zvierat. Po podobenstve o koni v súvislosti so športom mi ako výstižné prirovnanie prišla na um sliepka: **Nie je dôležité, či sliepka znáša kvalitné vajcia a veľa vajec, ale či ich znáša podľa zákona a či o tom správne kotkodáka.** Inteligentný čitateľ pochopí, čo som tým chcel povedať.

NA ZÁVER ZÁVERU: AJ ŠPORTOVCI SÚ VOLIČI, MALI BY UKÁZAŤ SVOJU SILU

V siedmich blogoch som sa obsiahlo venoval viacerým témam, súvisiacim so štátnym financovaním športu na Slovensku a s ďalšími vecami, ktoré sa s tým spájajú.

Je aj viacero ďalších vážnych tém, ku ktorým som sa vyjadril len veľmi skratkovito (napríklad Fond na podporu športu, stav športovej infraštruktúry, podpora významných športových podujatí na Slovensku), prípadne úplne okrajovo (problém vzdelávania odborníkov), alebo prakticky vôbec (financovanie športových klubov). Na prvé tri témy som už momentálne nemal dosť síl. Na štvrtú a piatu sa necítim dostatočne odborne fundovaný, aby som sa k nej vyjadroval na väčšej ploche.

Mám zriadené blogerské konto aj na sme.sk, ale tieto blogy som chcel zverejniť **na internetovej stránke SOŠV**. Som zamestnanec strešnej organizácie slovenského športu, ale nielen preto si myslím – odhliadnuc od toho, že blogy vyjadrujú moje vlastné názory, nie názor organizácie – že práve jej **webová stránka www.olympic.sk predstavuje tú správnu platformu, na ktorej by sa mali objavovať príspevky do odbornej diskusie**. V rozumnej výmene názorov a v polemike sa predsa cibera myšlienky a postoje. A trebárs i názorovo proti sebe stojace strany v nej dostávajú podnety a námety, o ktorých musia uvažovať, ak im naozaj leží na srdci blaho veci.

Verím, že po mne naberú odvalu aj ďalší, ktorých trápí stav slovenského športu a budú sa chcieť verejne vyjadriť k problémom, prípadne aj priamo zareagovať na názory vyslovené v mojich blogoch – či už v dobrom, alebo ako oponenti.

Ako redaktor stránky www.olympic.sk relevantným príspevkom rád poskytnem priestor na nej. Našťastie, prezident SOŠV **Anton Siekel** s tým vôbec nemá problém a odbornú diskusiu na tejto platforme víta. Takže možno už čoskoro si tu prečítate blog od iného autora, než som bol sedemkrát ja.

Ja si teraz potrebujem oddýchnuť, pretože som zo seba vydal naozaj veľa toho, čo ma už dlho tlačilo na duši. Keď naberiem silu a dostanem nové podnety, budem v blogovaní na tejto stránke rád pokračovať. Pravda, už nie v takom vysokom tempe ako teraz...

A poviem to na rovinu – keby koronakríza nespôsobila presunutie olympijských hier v Tokiu na budúci rok, toto leto by som sa musel s maximálnym nasadením venovať úplne inej činnosti, než blogovaniu. Takisto ako už trinásťkrát predtým – v Albertville 1992, Lillehammeri 1994, Atlante 1996, Sydney 2000, Salt Lake City 2002, Aténach 2004, Turíne 2006, Pekingu 2008, Vancouvri 2010, Londýne 2012, Soči 2014, Riu de Janeiro 2016 a v Pjongčangu 2018 – by som bol v úzkom dennodennom kontakte s členmi slovenskej olympijskej výpravy a s našimi i zahraničnými médiami.

Ale aj táto moja činnosť bola – dúfam - účelná a mala význam. Aspoň množstvo veľmi pozitívnych ohlasov ma o tom presvedča. Hádam sa mi podarilo **trochu ovplyvniť spoločenské vedomie**.

Prezident Medzinárodného olympijského hnutia **Thomas Bach** v príhovore k olympijskému hnutiu po preložení OH v Tokiu na budúci rok povedal, že **každá kríza prináša príležitosti**. Ja som koronakrízu a nečakanú situáciu, ktorú vyvolala, využil spôsobom, ktorý hádam nebol zlý...

Teraz by príležitosť na otvorenú diskusiu, komunikovanie svojich potrieb aj priorit, malo využiť aj naše športové hnutie. Podľa štatistík v ňom pôsobí okolo 240 000 amatérskych a profesionálnych športovcov, 51 770 odborníkov a 5 500 právnických osôb. To predstavuje obrovskú spoločenskú silu, ale aj - značnú voličskú základňu.

Keďže politici každého razenia musia načúvať tomu, čo chcú voliči, športové hnutie by sa malo zhodnúť na svojich prioritách vo vzťahu k štátu a potom silno nástojiť, aby ho štát pozorne počúval, rešpektoval a snažil sa mu pomôcť.

Šport má veľký spoločenský význam a práve koronakríza ukázala, že prinajmenšom zo zdravotného a preventívneho hľadiska by mal mať ešte podstatne väčší. Len si samotní reprezentanti športu musia uvedomiť, aký potenciál sa v nich skrýva a využiť to.

POST SCRIPTUM

Mojich sedem blogov sa celkovým obrovským rozsahom blíži k poctivej dizertačnej práci, ba ju možno počtom strán aj presahuje. Ďakujem preto všetkým, ktorí ich prečítali a premýšľali o ich obsahu. Určite to nebolo jednoduché ani rýchle.

A chcem sa poďakovať osobitne všetkým, od ktorých som dostal spätnú väzbu. Veľmi si to vážim.

O AUTOROVI BLOGU

ĽUBOMÍR SOUČEK (59 rokov)

Som absolvent štúdia žurnalistiky na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Posledné dva roky štúdia som bol štipendista v denníku

Šport. Mám za sebou štyridsať rokov publicistickej činnosti. Najprv predovšetkým štvrtstoročie v denníku Šport, od roku 2006 na webovej stránke a v periodických i neperiodických publikáciách Slovenského olympijského a športového výboru, ale celé desaťročia aj v ďalších médiách.

Štvrtstoročie som viedol anketu Športovec roka (dva roky ešte za existencie ČSSR). Viedol som aj anketu Slovenský športovec storočia. To všetko predpokladalo moju naozaj dobrú orientáciu vo výkonnosti našich športovcov i vo „výtlaku“ úspešnosti jednotlivých športov a v posudzovaní ich významu. Inak by ma takýmito zodpovednými úlohami nepoverili.

Ako zostavovateľ prvej edície Kroniky športu som v roku 1998 zakladal dodnes trvajúcu tradíciu športových ročeniek na Slovensku. Dominantne som bol podpísaný pod prvými tromi Kronikami športu, mapujúcimi obdobie rokov 1993 – 1997, 1998 a 1999. Potom som sa tejto nesmierne namáhavej práce vzdal, ale v prípade mnohých ďalších ročeniek som v nich sumarizoval celoročné športové dianie doma i vo svete.

Ako autor či spoluautor som podpísaný pod desiatkami kníh a brožúr predovšetkým s tematikou olympijského hnutia, ale aj plávania, zjazdového lyžovania či športovej gymnastiky, čo sú športy, ktorým som sa roky venoval v denníku Šport. V užšom kontakte som bol aj so vzpieraním, atletikou, cyklistikou a vodným slalomom, kedysi dávno aj s mládežníckym futbalom, vo voľnejšom aj s rýchlostnou kanoistikou či s klasickým lyžovaním. A pracoval som aj ako hovorca Slovenského zväzu ľadového hokeja, čiže som zblízka prežíval dianie v jednom z dvoch najpopulárnejších športov na Slovensku.

Pracovne som pôsobil na šiestich OH a na siedmich ZOH. Pokiaľ viem, žijú len dvaja Slováci, ktorí majú na konte o jednu „olympijskú“ účasť viac. Z 36 olympijských medailí v histórii samostatného Slovenska som bol „naživo“ pri zisku 32. O väčšine z nich som aj písal, či už do novín, alebo do olympijských knižných pamätníc. Zúčastnil som sa aj na viacerých multišportových svetových a európskych mládežníckych podujatiach a na množstve svetových a európskych šampionátov v rôznych športoch, či na mnohých pretekoch Svetového pohára.

Mám teda solídny všeobecný prehľad o športovom dianí, predovšetkým v individuálnych športoch. A tí, čo ma poznajú, vedia, že na niektoré veci mám veľmi dobrú pamäť. V športe a v dianí okolo neho si za tých štyridsať rokov novinársko-publicistického pôsobenia pamätám naozaj hodne.

Tí, čo ma naozaj poznajú, vedia aj to, že na viaceré kľúčové veci z oblasti športu mám už dlhé roky veľmi konzistentné názory – nezávisle od toho, či pracujem v novinách alebo v občianskom združení.

Ako novinár som nikdy nemal problémy vyjadrovať svoje názory verejne a byť pod nimi podpísaný. V tomto prípade ma dlho brzdila len pracovná pozícia mediálneho riaditeľa SOŠV, v ktorej pôsobím. Ale blog vyjadruje moje súkromné názory, nie názory SOŠV.

<https://www.olympic.sk/clanok/siedmy-blog-lubomira-souceka-o-kriteriach-financovania-slovenskeho-sportu-nech-sa-cisti>